

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 9CoCsp/21/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5722202642
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erik Varga
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2023:5722202642.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Erika Vargu a členov senátu - sudcov JUDr. Martiny Mochnáčovej (suda spravodajca) a JUDr. Róberta Urbana, v spore žalobcu: Všeobecná úverová banka, a.s., so sídlom Bratislava, Mlynské nivy 1, IČO: 31 320 155, právne zastúpeného JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom so sídlom A., V. XX, proti žalovanému: J. V. K., nar. XX. XX. XXXX, bytom C., D. XXXX/X, o zaplatenie 5.517,32 eur s príslušenstvom, na základe odvolania žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Martin č.k. 6Csp/48/2022-104 zo dňa 14. 03. 2023, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie zrušuje vo výrokoch I. a IV. a vec mu v rozsahu zrušenia vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

Odvolanie žalovaného proti výrokom II. a III. rozsudku súdu prvej inštancie odmieta.

Rozsudok súdu prvej inštancie o s t á v a nedotknutým vo výroku V.

odôvodnenie:

1. Okresný súd (ďalej v texte aj ako súd prvej inštancie) napadnutým rozsudkom uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 3.439,60 eur spolu s úrokom z omeškania z jednotlivých splátok tak, ako je špecifikované vo výroku rozhodnutia, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia (výrok I.). V časti o zaplatenie sumy 300 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne z jednotlivých platieb konanie zastavil (výrok II.). Vo zvyšnej časti žalobu zamietol (výrok III.). Zároveň týmto rozsudkom priznal žalobcovi voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 34,70 %, o výške ktorej rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením (výrok IV.). Napokon - výrok V. - zamietol návrhu na zmenu strany sporu na strane žalobcu.

2. V dôvodoch svojho rozhodnutia súd prvej inštancie konštatoval, že strany sporu uzavreli dňa 13. 07. 2018 zmluvu o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý bezúčelový spotrebiteľský úver vo výške 7.000 eur, ktorý sa žalovaný zaviazal splácať v 96 mesačných splátkach vo výške 120,99 eur splatných vždy k 20. dňu v mesiaci počnúc dňom 20. 08. 2018.

3. Pokiaľ žalobca pristúpil k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru, výzva ktorá predchádzala tomuto úkonu, bola zo strany okresného súdu posúdená ako neurčitá a nezrozumiteľná. Z výzvy totiž nevyplýva, ktorou splátkou sa žalovaný dostal do omeškania so splácaním úveru dlhšie ako 3 mesiace. Žalobca okrem toho nepreukázal, že oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru bolo žalovanému doručené. Vyhlásenie predčasnej splatnosti tak bolo vyhodnotené ako neplatné pre dodržanie zákonom stanovených podmienok v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka.

4. Okresný súd argumentoval, že ak nebola platne vyhlásená mimoriadna splatnosť úveru, nie je možné urobiť záver o tom, že by bol úver splatný. Splatnými sa mohli stať len jednotlivé splátky úveru, so zaplatením ktorých bol žalovaný v omeškaní. Žaloba je preto dôvodná v rozsahu splatných splátok, ktoré neboli doposiaľ uhradené, a to aj bez toho, aby takýto nárok musel byť žalobcom osobitne uplatňovaný. Ku dňu vyhlásenia rozsudku bol žalovaný povinný uhradiť 55 splátok v celkovej výške 6.654,45 eur. Doposiaľ uhradil splátky v celkovej výške 3.214,85 eur, čo medzi stranami nebolo sporné. Žalovaný je

v omeškaní s úhradou 27. splátky vo výške 51,88 eur, splatnej dňa 20. 10. 2020 a 28 splátok vo výške 3.387,72 eur, t. j. celková dlžná suma predstavuje 3.439,60 eur. Pokiaľ ide o úrok z omeškania, okresný súd tento priznal vždy odo dňa splatnosti jednotlivých dlžných splátok.

5. Keďže nedošlo k platnému postúpeniu pohľadávky v zmysle § 92 ods. 8 vety prvej zákona o bankách, okresný súd zároveň zamietol návrh na zmenu strany sporu.

6. Vo vzťahu k sume 300 eur, t.j. v časti ktorej bolo konanie zastavené, okresný súd poukázal na čiastočné späťvzatie žaloby z dôvodu plnenia žalovaným.

7. O trovách konania rozhodol v zmysle § 255 ods. 2 a § 256 ods. 1 CSP.

8. Proti rozsudku okresného súdu, čo do výrokov I. až IV., podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný, ktorý v danom rozsahu domáhal zmeny napadnutého rozhodnutia, tak, že bude žaloba zamietnutá.

9. Mal za to, že okresný súd priznal žalobcovi iný nárok ako bol požadovaný. Žalobca si totiž podanou žalobou uplatnil voči žalovanému nárok na zaplatenie sumy 5.517,32 eur z titulu vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru. Súd prvej inštancie po tom, ako správne vyhodnotil úkon vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru za neplatný, priznal žalobcovi nárok

na zaplatenie neuhradených splátok úveru splatných do vyhlásenia rozsudku. Petit rozsudku je teda úplne iný ako petit žalobcovho žalobného návrhu.

10. Podľa odvolateľa takýto postup súdu odporuje § 216 ods. 1 CSP. Súd prvej inštancie mohol v danom prípade žalobu len zamietnuť. Nárok na zaplatenie jednotlivých splátok by mohol byť priznaný len vtedy, ak by žalobca žalobu zmenil, k čomu však nedošlo. Súd prvej inštancie teda úplne svojvoľne sám určil splátky, úroky z omeškania, aj doby omeškania, v čom vidí žalovaný nielen zrejmu nezákonnosť, ale aj popretie základných princípov CSP ako sú princíp rovnosti účastníkov konania, nestrannosti súdu a princípu kontradiktórnosti, keďže je zřejmé, že takouto „nadpracou“ privodil žalobcovi priaznivejšie rozhodnutie. Pokiaľ súd prvej inštancie takto zmenil žalobu až priamo v rozsudku, znemožnil žalovanému sa prakticky vyjadriť k zmenenej žalobe v rámci prvostupňového konania.

11. Žalobca vo vyjadrení k podanému odvolaniu navrhol rozhodnutie potvrdiť. Mal za to, že súd prvej inštancie sa dostatočne vysporiadal s právnou a aj skutkovou stránkou veci, a na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam.

12. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 ods. 1 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), preskúmal rozsudok okresného súdu v rozsahu vyplývajúcom z § 379 CSP (z tohto titulu nedotknutým ponechal nenapadnutý a nezávislý výrok V.) a bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) toto rozhodnutie vo výrokoch I. a IV. zrušil v zmysle § 389 ods. 1 písm. b) CSP a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie podľa § 391 ods. 1 CSP. Súčasne odvolanie žalovaného proti výrokom II. a III. odmietol postupom podľa § 386 písm. b) CSP.

13. S ohľadom na obsah predostretej odvolacej námietky je potrebné východiskovo zdôrazniť, že žaloba v civilnom procese predstavuje rámec, v ktorom bude konanie prebiehať. Zo žaloby vymedzenej jej náležitosti podľa § 127 a § 132 CSP musí byť zřejmé, čoho sa žalobca domáha, a to vrátane rozhodujúcich skutočností. Nie je pritom potrebné, aby strana svoj uplatnený nárok aj právne kvalifikovala. Žaloba tak predstavuje neprekročiteľný program civilného sporu (§ 216 ods. 1 CSP). To zároveň súvisí aj s otázkou riešenia zásady „nie dvakrát v tej istej veci“, keď vymedzenie sporu jeho základnými znakmi - okruhom sporových strán, skutkových okolností prípadu a žalobného petitu vytvára prekážku litispendencie (prekážku veci začatej), resp. prekážku res iudicata (prekážku veci skončenej).

14. V zmysle takto nastavených určujúcich hľadísk v okolnostiach posudzovanej veci platí, že žalobca vymedzil v žalobe svoj nárok aj opisom skutkového deja, ktorý z jeho pohľadu založil opodstatnenosť jeho žalobnej požiadavky. Tento opis vychádza z argumentácie o sankcionovaní omeškania žalovaného (s plnením) vyhlásením mimoriadnej splatnosti úveru a následnom uplatnení (práve a len) takéhoto zosplateného nároku pred súdom.

15. Pokiaľ by malo dôjsť k podstatnej zmene opísaného skutkového deja, muselo by ísť o zmenu žaloby, o ktorej môže rozhodnúť súd na základe procesného návrhu žalobcu (§ 140 ods. 2 CSP). Z uvedeného potom vyplýva, že súd v civilnom spore nemôže bez procesnej iniciatívy žalobu meniť či dotvárať skutkový základ žaloby v jej podstatných rysoch.

16. Nadväzne, hoci okresný súd pochopiteľne bol/je oprávnený posúdiť/konštatovať neplatnosť vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru, jeho ďalší postup v podobe kreovania si vlastného skutkového stavu - t.j. keď „vystaval“ splátky“, akoby k mimoriadnej splatnosti nedošlo (čo vôbec nezodpovedá

žalobcom v žalobe zadefinovanému skutkovému deju) - predstavuje neprípustnú modifikáciu skutkového základu žaloby, v dôsledku čoho došlo k prekročeniu žalobného návrhu a (teda) k rozhodnutiu bez procesného podkladu - žaloby.

17. Odvolacia argumentácia je preto dôvodná, preto odvolací súd pristúpil k zrušeniu napadnutého rozsudku, a to vo výroku I., ako aj v závislom výroku IV. o trovách konania, a vráteniu veci na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Po vrátení veci súd opätovne prejedná uplatnený nárok, a to na základe skutkového vymedzenia, ktoré bolo formulované v podanej žalobe (fakticky teda/preto pôjde o úplné/komplexné posúdenie uplatneného nároku, čo presahuje rámec odvolacieho prieskumu). Zároveň upraví trovy konania, vrátane tohto odvolacieho.

18. Vo vzťahu k ďalšej časti odvolania platí, že aby vyvolalo zamýšľané právne následky, t. j. aby došlo k jeho vecnému prejednaniu odvolacím súdom, musí spĺňať všetky podmienky predpísané zákonom. Subjektívnou podmienkou prípustnosti odvolania je podanie odvolania osobou oprávnenou na jeho podanie.

19. Pokiaľ teda odvolanie žalovaného smerujúce aj proti výrokom o čiastočnom zastavení konania a o zamietnutí žaloby vo zvyšnej časti (žalovaný totiž napadol výroky „I. - IV.“ rozsudku), týmito výrokmi nebola žalovanému spôsobená žiadna ujma (posudzovaná z procesného hľadiska), z ktorého dôvodu nedisponuje subjektívnou legitímáciou na podanie odvolania.

20. Uvedené viedlo krajský súd k odmietnutiu odvolania podaného proti výrokom II. a III. napadnutého rozsudku ako podaného neoprávnenou osobou.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné dovolanie z dôvodov vymedzených v § 420 a § 421 ods. 1 CSP.

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané, v lehote dvoch mesiacov od doručenia tohto rozhodnutia na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom a dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Táto povinnosť neplatí v prípadoch vymedzených v § 429 ods. 2 CSP.